

BISERICA NAȚIONALĂ

REVISTĂ BISERICĂȘTI CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRNICII ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Nădejdea Bisericii ortodoxe în Majestatea Sa Regele nostru Carol II.

De: Dr. GRIGORIE GH. COMȘA, Episcopul Aradului.

Distinsul publicist bisericesc Dr. Teodor Păcescu în «Noua Revistă Bisericească» pe Septembrie 1930 scrie un articol de fond despre «Regele Ortodox și Biserica Națională». Dl Păcescu spune că biserica trebuie salvată de politicianism, solidaritatea ierarhică trebuie înfăptuită și fiecare cleric să se încadreze în noțiunea generală a Bisericii.

Dl Păcescu se întreabă: «Lucrul acesta nu-i tocmai așa fără importanță, cum s'ar părea, văzându-se lucrurile dela suprafață.

Dacă deci nu avem o concepție despre Biserica unitară, centrală, deasupra oamenilor și a împrejurărilor vremelnice, dacă nu avem o solidaritate generală a clerului de mir între el și cu interesele generale ale bisericii sub această înfățișare; dacă nu avem o solidaritate a clerului inferior cu clerul superior; dacă nu avem aceeași solidaritate la clerul superior, isvorată din aceeași concepție despre o biserică unitară, generală, între toți și peste toți, cum o să fie posibilă manifestarea unei necesități de comandament central, cum o să se nască sentimentul și dispoziția încadrării în acel comandament, nu ca organ de supunere, dar ca organ de executare a dispozițiilor acelui comandament?»

Cel ce pune această întrebare găsește și nădejdi de realizare.

«Noi creștinii ortodocși ne punem toate nădejdiile în credința națională ortodoxă a Maiestății Sale Regelui Carol al II-lea...

Majestatea Sa Regele nostru ortodox Carol al II-lea, prin credința Sa ortodoxă este legat deapururea și pentru vecinicie cu neamul nostru românesc ortodox.

Pentru toate celelalte naționalități din stat Majestatea Sa este rege politic.

În această calitate Majestatea Sa, Regele Țării, va fi deopotrivă sprijinitor și binevoitor.

Pentru noi, ortodocșii, Majestatea Sa este Regele nostru ortodox.

Noi vom trăi deapururea laolaltă cu Majestatea Sa și cu Augusta Sa familie ortodoxă.

Pe pământ și în cer suntem deapururea uniți. La bine și la rău, în primejdii și în bucurii, Majestatea Sa se va ruga cu noi, în acelaș graiu al neamului nostru, la aceleaș sfinte icoane, în aceleaș sfinte locașuri. Vom trăi și vom muri împreună, toți ortodocșii.

Majestatea Sa Regele nostru ortodox face parte, ca cel dintâi credincios ortodox, din sufletul nostru național ortodox».

Așa grăiește dl Păcescu. Dânsul așteaptă ca Majestatea Sa Regele să se sprijinească pe conștiința națională ortodoxă a laicilor.

Frumoasă nădejde este aceasta. Frumos este să știm că ortodoxia sub egida Maiestății Sale poate înfrăți popoarele țării, că ortodoxia poate îmblânzi și moraliza sufletele. Eu meditez adânc și de multe ori asupra acestei nădejdi, de care leg o credință personală. Cred și sunt neclătinat în credința mea că Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea așteaptă dela noi muncă solidară, mai ales dela conducătorii bisericii. Noi cârmuitorii Bisericii ne aflăm în fața unei așteptări regale. --

Maiestatea Sa cu prilejul serbărilor aniversare din Cluj în Oct. 1930 a spus că munca e și o credință sfântă, iar în 4 Dec. 1930 la depunerea jurământului elevilor școlii de infan-

terie Nr. 1 din București a vorbit despre Atotputernicul Dumnezeu. De câte ori descinde în popor, luând parte la solemnități culturale și naționale M. Sa dă Bisericii cinstea cuvenită!! Ajung acestea constatări spre a ne convinge de dragostea nețărmurită a M. Sale Regelui pentru Biserică și viitorul ei.

În mesajul regal din Noemvrie 1930 Maiestatea Sa Regele nostru Carol al II-lea a relevat și importanța Bisericii, pentru ceea ce I. P. Sf. nostru Patriarh în cuvântul rostit la Senat în 29 Nov. 1930 l-a mulțumit Maiestății Sale.

La această dragoste a M. Sale trebuie să alipim noi una din cele mai elementare condiții ale propășirii Bisericii: să fim ucenici ai lui Hristos!!! Proba uceniei este iubirea dintre noi: «Întru aceasta vor cunoaște toți că ai Mei ucenici sunteți, de veți avea dragoste între voi» (Ioan 13 v. 35).

De noi depinde deci să se realizeze nădejile M. Sale. Să fim ucenicii Domnului.

Credința care lucrează.

Un misionar european, ducându-se într-o țară păgână din regiunea Ecvatorului, povesti la câțiva oameni că, în țara lui, apa se întărește iarna, de poate trece peste ea și un elefant. Acei oameni, cari nu văzuseră altă apă decât caldă, și uneori aproape fierbinte, socoteau lucrul acesta de neputință. Dar fiind că cunoșteau pe misionar ca un om drept și sincer, au crezut în cuvântul lui, socotindu-l adevărat. Deci dacă punem temelie pe cuvântul unui om de onoare, cu atât mai mult trebuie să credem în acel al lui Dumnezeu.

■ Ce folos însă numai să crezi dar să lucrezi așa ca și cum nimic nu ar decurge din credința ta?

Este un fapt recunoscut că nu poate exista o viață creștină adevărată individuală sau colectivă decât într'un mediu creștin. Nu putem spune că suntem creștini dacă facem ca ofițerii de pe un vas, cari se adunau la rugăciune cu N. T. în mână pe bordul vasului, în timp ce dedesupt sclavii mureau sfârșiți de munca vâslitului.

Pentru conducerea noastră în această viață noi trebuie să alegem calea lui Iisus Hristos. Dacă noi credem că Dumnezeu s'a întrupat în carnea omenească, atunci eternul și pământescul nu sunt așa de departe, ci unul prezent în celălalt. Viața spirituală poate fi exprimată minunat. Ea trebuie să conducă forțele materiei și să aducă preferențele dorite.

Pentru a schimba mediul și inima trebuie să lucrăm deodată și pentru inimă și pentru lumea externă. Și vom izbuti în această lucrare dacă avem în noi iubirea față de oameni, cum a avut-o Iisus Hristos.

Toată viața noastră este expresiunea caracterului nostru în raport cu oamenii, cu societatea în care trăim.

Prima datorie practică a unui creștin este de a vedea ce lumină aruncă credința lui asupra complexului de legături personale în mijlocul căruia se găsește zilnic, și apoi de a încerca să meargă în acea lumină. Omul care afirmă că el își are familia sa, ocupațiunea sa, politica sa și religiunea sa, și nu permite ca să le amestece, încearcă imposibilul. Gheorghe de ex. este fiu al bisericii, cetățean al statului, tată, comerciant, soț și fiu. În toate acestea el este Gheorghe, un singur om și în toate el ar trebui să se poarte ca un fiu al bisericii, ca un creștin. Iar ca tată creștin, cu credința creștină în inimă, ce are el de spus despre restrângerea numărului copiilor? Ca om de comerț trebuie el oare să-și lase credința creștină acasă când se duce la prăvălie? Ca consumator trebuie el oare să încurajeze trândăvia, aruncând banii în mâinile speculatorilor cari fug de munca cinstită? Ca cetățean, ca alegător nu trebuie oare să se întrebe care candidați va reprezenta mai bine punctul credinței sale?

Omul care vrea să fie bun creștin, omul care pretinde că are credință în Iisus Hristos, nu poate fugi de lumea în care trăiește, nu poate să-și izoleze credința, mărginindu-se la sine și la cercul îngust al familiei și ocupației sale. Sau ce folos aduce un pustnic care se izolează de lume și cu nimic nu contribuie la îmbunătățirea ei?

Dacă ne numim adepți ai lui Hristos și purtăm numele Lui, trebuie să-l imităm și în viață. El n'a fugit de lume, ci a trăit în mijlocul ei și în fața tuturor categoriilor de oameni, și pretinzându-se s'a arătat același Fiul al lui Dumnezeu și același Fiul al Omului. Viața lui Iisus ne arată două puncte caracteristice: 1) El însăși a practicat absolut deplin credința Lui și 2) a îndemnat și pe alții să facă la fel. El a restabilit raportul omului cu Dumnezeu și raportul dintre oameni. El ne învață că dacă două părți certate, merg pe drum la judecată, este mai bine dacă chiar în ultimul moment, la ușe se întorc și se împacă trebuind să facă dovada credinței lor. El a cunoscut că *suspiciul* este răul cel mare al societății umane și a zis: «Dece vezi gunoiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o vezi?» Iisus Hristos nu a suspectat și n'a în-

josit pe nimeni, el a crezut pe toți oamenii, chiar și pe Iuda, pe care l-a iertat. Iată fapta lui Iisus!

A întâmpina răul cu dragoste nu este un lucru ușor, nu este o pasivitate, ci cheltuirea unei formidabile energii salvatoare, rezultată din credința activă.

Ce rămâne oare omului de făcut când Iisus ne-a învățat că avem un Tată ceresc și noi nu suntem unii față de alții decât frați? Aceasta este credința creștină: Dumnezeu Tată și oamenii fii Lui! Din adevărul acesta al credinței trebuie să decurgă faptele iubirii lui Dumnezeu și aproapei.

Credința noastră creștină nu este adevărată dacă ea nu lucrează așa cum a lucrat prin Iisus Hristos și cum a lucrat în lumea păgână transformându-o complect.

Credința creștină transformă inima și societatea. Nu ne putem numi creștini dacă nu avem această credință, care să lucreze la încreștinarea noastră și a societății în care trăim.

Credința creștină lucrează în noi, în familie, în societate. Credința creștină lucrează în toate manifestările vieții umane.

Noi însă nu-i ascultăm glasul. Impărăția lui Dumnezeu ar fi în mijlocul nostru dacă în toate lucrările noastre noi am lucra cu inima creștină.

Inima creștină face loc și considerațiunii altuia, și interesului altuia și averii și bunei stări a altuia, căci inima creștină nu cunoaște decât dragostea aproapei.

Omul nu este aceea ce este decât în raport cu alți oameni.

Creștinul nu este creștin prin ceea ce a făcut pentru sine, ci prin ceea ce a făcut pentru alții, prin felul cum a lucrat lumina credinței lui asupra altora.

Credința care lucrează este credința veșnic trează în noi, la orice lucru am fi. De ne căsătorim și avem credință, nu ocolim sf. biserică! Dacă suntem profesori de fizico-chimice, geologie și credința noastră nu este adormită, nu scrietim mintea tineretului! De suntem în dragătorii și credința noastră este vie, nu năpăstuim și nu nedreptăm pe nimeni, orice alte interese ar interveni.

Credința adevărată creștină lucrează în noi totdeauna și pretutindeni, făcându-ne a nu uita nici când că suntem creștini.

Esti laic sau față bisericească?

Sf. Apostol Pavel apelase odinioară la conștiința Corintenilor și le-a adus aminte că ei sunt casa cea sfântă alui Dumnezeu (I-Cor. 3.

v. 16-17). Biserica este deci un templu al lui Dumnezeu și fiecare credincios este o piatră vie a acestui edificiu, întrucât Duhul lui Dumnezeu locuiește în întregul edificiu și în fiecare parte a lui. Plenitudinea puterii acestui edificiu a fost dată de Mântuitorul sfinților Apostoli și ajutărilor lor. Puterea idactică, sfințitoare (sacramentală) și cea jurisdicțională s'a dat ierarhiei, dar acelaș Pavel zice că toți creștinii formează corpul lui Hristos, adică biserica (I. Cor. 12. 23), deci au și ei drepturi. În familie și școală ei pot și trebuie să propage adevărul creștin sub supravegherea episcopului, la hirotonia preoților și laicii se roagă cu episcopul ca să vină darul Duhului sfânt peste cel ce se sfințește, iar la sf. Liturgie se roagă cu preotul pentru darurile aduse, ca să vină asupra lor Duhul sfânt.

Laicii au rol la administrarea averilor bisericesti și la alegerea ierarhiei. În biserica ortodoxă română $\frac{2}{3}$ părți din membri corporațiilor bisericești sunt laici. Atunci dar de ce întreb eu: ești laic sau față bisericească? Este limpede că numai preoții au puterea legării și deslegării, iar rolul laicilor este bine precizat în cadrul organizației bisericești. Repet deci cari sunt motivele că ni-am pus întrebarea de mai sus? De o vreme încoace aripile unui criticism falfăe spre tot ceea ce este viața bisericească. Persoane și instituții sunt așezate sub bisturiul nemilos al tuturor celor ce au uitat dictonul: Doctore, vindecă-te pe tine însuși!

Nu punem la îndoială bunacredința a celor mai mulți dintre cenzorii improvizati ai moravurilor noastre bisericești. Nici nu visăm că am fi ajuns la mult dorita înălțime a vieții creștine, ci că doar ne nizuim spre ea. Dar noi n'avem un cler mai rău, ba chiar mai bun decât alta confesiuni, însă criticile aduse clerului fără măsură, sunt de natură a face să se acrediteze convingerea ca și cum numai clerul ar purta vina stărilor religioase-morale și sociale de azi.

Clerul și poporul împreună formează trupul lui Hristos, care este Biserica. Precum deci între mădulele trupului nu este îngăduit să fie desbinare, astfel nici în biserică (I. Cor. 12 v. 25). Ochiul, urechea, picioarele, capul, toate își au menirea lor. Menirea piciorului nu este a se răsvrăti împotriva capului.

Dar să admitem că nu există nici o nemulțumire față de unii clerici: că întrelășările clerului există, nu neagă nimeni; că ele trebuie să dispară, acesta este un deziderat legitim, dar toate acestea nu ating în sine datoria laicilor de a-și cunoaște rolul lor și a-l îndeplini. Admitem că o pildă rea a clerului este dezastruoasă, dar credem că chiar unde există aseme

nea scăderi laicii conștiinți vor da sprijin bisericei nu numai pe calea criticei, ci îndeplinindu-și datoriile impuse de poziția lor în biserică. Eu unul aștept dela laicii noștri mai mult duh militant, mai multă râvnă, o muncă doveditoare a dragostei față de biserică. Iubirea către biserică se manifestă prin fapte.

Iată pentru ce milităm ca fiecare să-și facă datoria în biserică, laicul și preotul deopotrivă.

In golul moral de azi fâlăie aripile negre ale unor presimțiri nu tocmai favorabile duhului creștin. În Elveția comunistii fac cea mai deșanțată propagandă împotriva religiei, în Germania preoții sunt maltratați pe stradă, în Rusia știm ce este. Atunci deci cu toți la datorie.

Laicii pot fi conferințe de conținut religios-moral, luminând mulțimile și evitând în discursurile lor politice orice ar înstreina de credința religioasă. Prin presă și alte mijloace să propage necesitatea intențificării învățământului religios în școli, cerând sporirea orelor de religie; să sprijinească munca preoților activi, ca ei să nu rămână singuri, să cerceteze adunările bisericești în cari sunt membri, să se înscrie în corurile bisericești, să premeargă cu pilda cercetând biserică și împărțându-se cu sfințele taine. În familie să facă educație creștină copiilor până la vârsta școlară; aproape toți părinții participă la examenele de gimnastică ale fiilor lor! Câți dintre cei cari critică biserică s'au dus și la un examen de religie al fiilor lor?

Statutul de organizare al bisericei ortodoxe prevede înființarea de comitete pentru înzestrarea și înfrumusețarea bisericei. Tu intelectual român ortodox ești în drept a cere în adunarea parohială ca imediat să se ia măsuri pentru înființarea acestor comitete acolo, unde nu sunt. Asemenea comitete (art. 52 al Statului pentru organizarea Bisericii ort. rom) se pot înființa pentru ajutorarea școlărilor săraci, pentru ajutorarea orfanilor, pentru cercetarea bolnavilor etc. De ce adevărat nu s'ar putea înființa asemenea comitete în tot locul și membri lor să adune mijloace pentru ajutorarea celor lipsiți etc?? De ce nu s'ar putea înființa comitete misionare pentru apărarea credinței??

Vrem să muncim cu voi, cu laicii, și știm că sunteți gata a ne ajuta. Atunci apropiați-vă de preoții voștri, încurajați-i cu un cuvânt și le veniți în ajutor. Arătați-le că doriți a-i sprijini efectiv. Și în felul acesta lucrurile se vor scimba. În locul criticei negative să între deci munca pozitivă și lucrurile se vor schimba. Chiar celui mai activ preot încă îi trebuie o atmosferă prielnică de muncă. Voi, iubitori intelectuali, ajutați

să se creieze această atmosferă. Preotul are nevoie de colaboratori. Altcum toate instrucțiile și ordinele dela autoritatea lui superioară bisericească rămân simple himere. Un comandant are nevoie de soldați. Înrolați-vă, iubitori intelectuali, în șirul luptătorilor pentru biserică!!! Vă chiamă poporul nostru blând, a cărui ființă s'a plămădit în flacăra credinței ortodoxe, caracterizat prin o nespasă bunătate și regenerat prin forța iubirii creștine.

Ce trebuie să știe intelectualii cu situații în Biserică?

Prea Sfințitul Episcop Vartolomei al Râmnicului în 7 Oct. 1930 a ținut o cuvântare la congresul preoțesc oltean al societății «Renașterea» la Turnu-Severin. Deci s'a adresat unui cerc de preoți. Eu unul socotesc că laicii noștri, cu situații în biserică, numai câștig pot avea, cunoscând ideile din acea cuvântare. Deci rezumăm.

Biserica trebuie să asigure drumul sigur al omului pentru credința neclintită în Dumnezeu și să rezidească pe om după modelul Mântuitorului. Aceste atribute ale Bisericii nu le putea lua statul, care se ocupă cu existența materială, pământescă a omului. Agricultură, industrie, comerțul, învățământul, armata, etc. sunt de resortul statului. Cultura încă nu poate lua atributele Bisericii, și mare adevăr este ceea ce spune P. Sf. Vartolomeiu.

Căci Biserica — știm cu toții — și-a avut și își are descoperitorii, inspirații, cugețătorii și luptătorii ei speciali, cari luptă pentru triumful sentimentului religios în lume. Acest argument al nostru, contribuie să lumineze mai bine adevărul, că Biserica în activitatea ei nu poate fi înlocuită prin nimic. Pe de altă parte, nici o separație de ea nu ar duce la vre-un rezultat bun.

P. Sf. Vartolomeiu constată că în Franța, după separație, a reluat colaborarea cu Biserica. Și aici remarcăm ceea ce mulți intelectuali nu ar trebui să uite. *Biserica a omogenizat sufletul poporului prin aceeaș credință, prin moravuri și obiceiuri creștine, cari au devenit o ereditate firească a Românilor.*

Cartea românească tipărită, de Biserică a produs unitatea limbei.

Considerentele acestea ridică prestigiul Bisericeii și P. Sf. Episcop de Râmnic se simte îndemnat să ceară clerului a contribui la direcționarea sănătoasă a culturii profane de azi,

care e materialistă, se întemeiază pe rațiune și pe simțuri. Ce se facă deci clerul? Să producă conștiința răspunderii în oameni și să deschidă resorturile dragostei creștine. Numai elementul moral poate înlătura răul și poate garanta virtuțile.

Și acum câteva reflecții. Intelectualii noștri sunt obicinuiți a crede, că tot ceea ce se vorbește la congrese preoțești, bisericești, se adresează numai preoților. Noi avem deci datoria să invităm frățeste pe intelectuali a se preocupa și ei de marile probleme ale Bisericii. În discursul amintit, se face amintire de omogenizarea sufletului românesc prin biserică, de rolul bisericii în trecutul nostru. Laicii noștri, membri ai adunărilor parohiale, protopopești, eparhiale și congresuale, ar putea deci să învețe că au datoria să sprijinească biserica în strădaniile ei. Mulți laici sunt deputați, senatori, au slujbe în stat. Toți aceștia trebuie să se ridice cel puțin cu un cap asupra celorlalți credincioși, lăsând urme vizibile despre munca lor.

Nivelul comun este pentru cei fără demnități în biserică. Pentru cei cu demnități se așteaptă ca ei să realizeze mai vizibil și percepțiile creștine. Biserica se ridică prin cei din fruntea ei. Dar intelectualii să nu atribue numai clerului datoria pilei bune. Dar mai avem de spus și alte lucruri pentru laicii de frunte.

Activismul ortodox.

De Ț Grigorie Episcopul Aradului

Urzeala gândurilor celor mai sfinte și a simțirilor celor mai alese începe să pătrundă în viața noastră bisericească. Ar fi greu să stabilim în ce măsură este pătrunsă și întreaga noastră viață publică de urmările acestui activism sănătos. Dar activismul există. Și avem bucuria să putem spune că cultura românească, cel puțin în parte, este pătrunsă de ideea de Dumnezeu.

În orașul Arad, o mulțime de profesori universitari țin conferințe de cuprins istoric-cultural-științific și mărturisesc, că aproape toți conferențiarii rostesc cu mândrie numele lui Dumnezeu. Îmi place să cred că și în alte orașe se poate constata fenomenul acesta. Intimitatea nemincinoasă a conștiinței noastre ne împune să mărturisim, că faptele de mai sus sunt de natură să fortifice optimismul nostru sănătos. N'avem nici un motiv să fim atrași de mirajul acțiunii și mișcării din alte biserici.

Suntem, slavă Domnului, și noi o Biserică unitară pe întreg cuprinsul Țării, începând dela organizațiile parohiale și până sus la centrul

Patriarhiei noastre. Câteva precizări vor ajuta să ilustrăm optimismul nostru. Țăranii de prin sate citesc Sfânta Scriptură și d ferite broșuri religioase. Tineretul se organizează în Societatea „Sf. Gheorghe,” caritatea face minuni, căci avem cazuri când creștinii ortodocși, într'o singură zi, au colectat în biserici zeci de mii de lei pentru a procura animale de tracțiune pe seama celor năpăstuiți de grele încercări.

Ar fi nespun de trist să nu constatăm la noi în biserică un progres real. Trăim doar în secolul luminii, când cunoștințele de tot felul străbat prin radio cu iuțea fulgerului. Ar fi dureros să constatăm progres numai pe terenul științelor profane și al tehnicei. Noi lăudăm invențiile cele mai minunate, cari s'au descoperit în ultimul timp, dar tocmai din pricina aceasta să nu neglijăm a remarca și progresul pe teren religios-moral.

În sate există sfaturi ale păcii, cari împacă pe credincioșii între cari s'au ivit nemulțumiri. Da, este adevărat că după războiu nemulțumirile sunt mari, însă nu trebuie să uităm că Biserica prin întocmirile ei, chiar în bulul acestor stări postbelice, acționează împăciuitoare și cu isbândă.

Nu ne mirăm, dacă în Ianuarie sau în Februarie este câte o zi frumoasă. De aici încă nu urmează că am intrat în primăvară, dar când vedem zilele frumoase ale luni Martie, atunci cu temei deducem că primăvara este aproape. Ei bine! cu toată îndrăzneala trebuie să accentuăm că Biserica noastră nu este în preajma unor zile senine și frumoase de Martie, ci se găsește în plină primăvară.

Avem preoți, cari au înființat până și farmacii în parohiile lor. Bolnavii, săracii, năpăstuiții sunt ocrotiți și peste tot preoții ajută oriunde se poate face ceva în numele lui Hristos. Preoții noștri își lasă acasă năcăzurile, soțiile și pruncii și merg în sate îndepărtate, ca să predice pe Hristos. Ei țin cercuri religioase, țin sfaturi intime și chibzuesc cele mai bune mijloace pentru punerea în evidență a doctrinei lui Iisus.

Undeva s'a spus că clerul romano-catolic ar fi la o înălțime amețitoare și că acest cler ar avea sfinți de data cea mai recentă. Dar trebuie să se știe că nu este în preocupările ortodoxiei să decreteze sfinți cu miluita.

Vice-președintele unei universități din America, dl E. Walsh dela universitatea din Georgetown, venind din Rusia a spus: *că arhiepiscopul ortodox de Perm a fost înmormântat de viu, după ce i s'au scos ochii; episcopul de Belgorod a fost aruncat într'o*

groapă cu var nestins, murind acolo în chinuri cumplite, episcopul de Iurief a fost ucis cu baioneta, tăindu-i-se nasul și urechile; arhiepiscopul de Veronej și 160 preoți au fost spânzurați în fața Altarului. Asupra multor preoți desbrăcați de haine, s'a turnat apă în timp de ger cumplit, până ce bieții preoți au murit cuprinși de sloiuri groase de gheață.

Ah, acești mucenici, nu pot astăzi să strige ce au avut de suferit! Aureola sfințenie nu se flutură în fața nepăsării omenestii.

Dar am putea să amintim multe din realizările activismului ortodox. Aproape toate episcopiile noastre au tipografii proprii, publicând reviste, foi și broșuri. Ca unul care cunosc de aproape activitatea presei noastre bisericești, remarc aici că avem azi 66 reviste și foi bisericești ortodoxe în România. Avem o revisiă nouă, revista „Misionarul“ din Chișinău, care are corespondență cu întreaga creștinătate ortodoxă. Toți patriarhii ortodoxi au binecuvântat ivirea acestei reviste.

De sigur că s'ar putea scrie o carte întregă despre realizările noastre ortodoxe, dar ajung și dovezile aduse spre a se vedea că optimismul nostru este justificat.

Dar este totuși de accentuat un adevăr important. Religiozitatea profundă a poporului nostru este cea mai sublimă însușire a lui. Noi niciodată nu am căutat să convertim pe alții, înainte de a ne converti noi. Ortodoxia se întemeiază pe bunătatea, pacea și dragostea creștină, iar nu pe fanatismul religios intolerant și exclusivist. Ortodoxia este o adâncire a vieții, iar nu o cucerire de suprafață a ei. Ortodoxia nu consistă în recunoașterea unei persoane de Cap văzut al Bisericii, ci în recunoașterea lui Hristos de centru al vieții noastre.

De ce scriem noi acestea? Ca să înlăturăm pesimismul ucigaș. Căci cu pesimismul nu se face apostolat și un pesimist nu poate să rămână Apostol. Sf. Pavel zice: „Cele slabe ale lumii a ales Dumnezeu ca să rușineze pe cele tari“ (I Cor. 1 v. 27). De aceea zice acelaș mare apostol: „Pentru aceea binevoesc întru neputințe, întru defăimări, în nevoi, în goane, în strâmtorări pentru Hristos, căci când slăbesc, atunci sunt tare“ (II Cor 12).

Dovezile noastre sunt deci grăitoare, Biserica noastră a trecut numai prin bătălii. Au fost și sunt unelle ale lui Satana, cari au interes să o defaime, dar noi avem datoria să curmăm manoperile ascunse. Acolo unde catolicismul este mai în floare, în Italia, nu există țărani mai buni și nici așa de buni ca țărani ortodox. Atunci de ce să stăm noi indiferenți

în fața celor cari numai laudă alte confesiuni, iar ortodoxia, în cel mai bun caz, o privesc cu nepăsare?!

Este timpul suprem să încete bătăliilor! Căci una se știe! Sub disciplina aparentă a confesiunilor străine, multe se ascund! La noi cel mai mic păcat, cea mai neînsemnată abatere, este publicată lumii, că vezi, Doamne, nimic bun nu ar fi la noi! Ori, inamicii ar voi să stea lângă sicriul nostru!

Drept aceea să trecem odată din starea celui ce ascultă cântări de prohodire pe socoteala noastră. Și fiindcă mă veși întreba ce este de făcut, în cele următoare indic cele mai importante lucruri de făcut. Mai întâi de toate să ne refacem optimismul pierdut. Să privim în față realitățile vieții noastre, să nu uităm că azi există un criticism exagerat, un duh de supărare, iar nu de zidire. Auzind deci criticile aduse Bisericii, să știm că avem a face ori cu oameni neorientați, sau cu oameni răuvoitori, ori în cel mai bun caz, lipsiți de tact.

Organizările de orăin extern, din alte Biserici, pot să fie înșelătoare. În interior pot fi o mulțime de neajunsuri necunoscute ochiului profan, mai ales că este și sistemul de a ascunde până și cel mai mic defect. Adevărul acesta să nu-l uite observatorii vieții bisericești. Noi privim cu cea mai mare simpatie observările obiective, întemeiate pe bună credință, dar oșândim prefăcătoria, fălărnicia, falșitatea.

Calea de urmat pentru noi, apostolii muncii, este aceea de a ne pune în slujba lui Hristos cu toată țărnia, simțind necesitatea de a lucra sincer, unde suntem puși. Când vedem că un preot realizează un nou program de muncă, să nu-l privim cu neîncredere, ci să-l imităm, să-l ajutăm în munca lui. Neîncrederea în cei ce avem datoria a mai face, să nu se înrădăcineze în sufletul nostru.

Munca altora să o cinștim, truda, ostenele, dorințele, aspirațiunile nobile, sunt sfinte comori vrednice de considerație. Ortodoxia este în funcție de credința noastră în vitalitatea ei. „Pe voi înșivă ispitiți de sunteți întru credință“ — zice Sf. Apostol Pavel (II Cor. 13 v. 5).

În consecință să avem credință în muncă, în năzuințele noastre sfinte. Unii spun: este nevoie să mobilizăm toate forțele noastre pastorale și misionare. În lucrarea mea „În slujba misionarismului ortodox“ — am arătat cece se face azi la noi în Biserică, pe teren misionar. Acolo am arătat că s'a început o vie mișcare misionară la noi în Biserică. Am pornit dela realități și cu realități am dovedit pe larg în acea carte, că răvna ortodoxă la noi este o

certitudine, iar religiozitate, un fapt neîndoios.

Aici aş mai dori să accentuez un singur lucru: seninătatea gândurilor noastre sfinte! Să avem această seninătate, să privim cu seninătate realitățile vieții bisericești și să fim siguri că vom spori în realizările activismului ortodox.

Onomastica P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie.

La praznicul celor trei mari luceferi ai bisericii răsăritene, Sfinții Vasile, Grigorie și Ioan, pe cari biserica noastră îi sărbătorește cu adâncă evlavie, în ziua de 30 Ianuarie a fiecărui an, P. S. Sa neobositul nostru Episcop Grigorie își are ziua onomastică. Cu acest prilej clerul și poporul din eparhie și din cuprinsul patriei române, prin reprezentanții săi legali, își manifesta față de Episcopul nostru sentimentele de: iubire, stimă și admirație. Ca și în anii precedenți, la praznicul „Trei Ierarhi” din anul acesta, Reședința episcopescă din Arad a fost centrul de pelerinaj, unde reprezentanții tuturor autorităților, intelectuali și popor mult s’au grăbit să depună înaintea vrednicului Arhieru omagiile de dragoste și stimă. La biserica catedrală s’a oficiat sf. liturgie, împreună cu rugăciuni pentru însănătoșirea P. S. Sale părintelui Episcop, care prin multele alergări dela Arad la București și acolo dela Minister la Minister în cauza bugetului bisericii noastre și cu deosebire pentru obținerea retribuției preoțești pe Oct. Dec. anul trecut, și-a contractat o gripă acută, care L-a indispus foarte mult.

După sf. liturgie, lumea s’a îndreptat spre Reședința episcopescă. Cu toate că era suferind, P. S. Sa nu s’a putut reține ca să nu primească personal felicitările și urările de bine. În numele Consiliului eparhial, Academiei teologice, a clerului și poporului din eparhie a vorbit frumos părintele cosilier eparhial Dr. Gh. Ciuhandu, care vorbire pentru conținutul profund și stilul frumos, o dăm aici în întregime.

P. Sf. Părinte Episcop,

Ne-am adunat aici, fii duhovnicești ai P. Sf. V: Cler și Popor, pentruca din prilejul onomastice, pe care ați adoptat-o în monahism și ’n episcopat, să Vă aducem cele mai bune urări fiești.

Pe firul legăturii sfinte, ce o aveți prin monahism și prin sacerdoțiul episcopal cu patronul P. Sf. Voastre, care e Sf. Grigorie. Teologul, gândul nostru zboară departe în vremi, la acei Trei Ierarhi de odinioară, pe

cari îi prăznuim în sf. biserică, dar și în aceasta reședință, un fel de biserică și ea, căci hramul paracletului din reședința eparhială este și hram al eparhiei Aradului. Și tocmai de aceea, fiindcă sub acest adăpost noi ne simțim ca în biserică-mamă a tuturor bisericilor din eparhie, ne aducem aminte cu datornică evlavie de aceea „treime de arhieriei, îngeri pământești, cel pe Ceru umbătorii” astăzi, cum sunt laudați Sf. Vasilie, Grigorie și Ioan.

Dintre acțișia, omonimului P. Sf. Voastre l-s’a dat să deslege legăturile eresurilor prin înțelegerea cuvintelor și a învățăturilor sale, și ca într’o unire să-l adune pe cel cu bună înțelegere al dreptmăritoarei credințe. În acești termeni îl proslăvește astăzi sf. Biserică ortodoxă de pretutindeni pe patronul P. Sf. V., pe Sf. Grigorie. Iar istoria arată temeiul îndreptățitor al acestei proslăviri; — că, adică, sub duhovniceasca sa guvernare a birui darul, s’a întărit credința și s’au umplut toate de cunoștința lui Dumnezeu.

Nol, și toată eparhia, cu întreagă țara, cunoaștem râvna P. Sf. V. în slujba propoveduirii. Și credem că ar fi o banalizare dacă despre acele apostolice străduințe și rezultate aş adăogă aci slabe și omenești cuvinte de laudă.

De aceea, din prilejul de față, pe care-l privim sub aspectul dregătoriei sfinte a apostolatului mai mult decât sub unghiul considerațiilor noastre omenești, de cari Vă încredințăm de altfel, Prea Sfințite, din tot sufletul, — dați-ne voie să Vă aducem azi, din fiești inimă, o duhovnicească urare, în noia sărbătorii de astăzi.

Vă urăm să trăiți, întreg, cinstit, deplin sănătos și întru zile îndelungate, drept îndreptând cuvântul adevărului”. Și ne rugăm Tatălui din Ceruri, să Vă păstreze organ al Duhului. Și Domnului nostru Iisus Hristos, al căreia arhieru sunteți, ne rugăm să Vă dăruiască a fi și P. Sf. Voastră inger pământesc și trîmbiță a dumnezeescului sunet. Iar sf. Grigorie, ocrotitorul P. Sf. V. să Vă ajute a birui, ca dânsul, și să vedeți surpându-se legăturile eresurilor și sporind dreapta credință, în sufletele și în faptele eparhioșilor. Cuvântul să Vă fie, ca al sf. Grigorie: desfătare limbii, a tot auzul dulceață, mană de viață, miere din platră și îngerească pâine cerească.

Întru mulți ani, Stăpâne!

Profund afectat, P. S. Sa părintele Episcop Grigorie a răspuns întro vorbire plină de învățături înalte, care vorbire o vedăm așa după cum am putut-o reproduce.

*Prea Cucernice Părinte Consilier,
Prea Cucernici Preoți și Frați,
Doamnelor, Domnilor,
Iubiții Mei fii sufletești,*

Sf. apostol Petru spune într’una din epistolele sale, că cel ce grăiește să grăiască cuvântul lui Dumnezeu și cel ce slujește, să slujească lui Dumnezeu.

Găsesc acest cuvânt potrivit cu prilejul zilei onomastice. Ce însemnează viața unui om în raport cu timpul? Dacă facem aprecierea timpului, ajungem să facem și aprecierea vieții om nești. Chiar și o viață cât de lungă, în raport cu timpul, abia are valoarea unei clipe. Căci, după cum spune psalmistul în ps 89 „o mie de ani, înaintea ta, Doamne, este ca ziua ce a trecut”. Noi oamenii putem face aprecieri relative, dar nu putem aprecia însemnătatea unei zile. Într-o zi a venit Mântuitorul nostru Isus Christos, într-o zi au venit apostolii ucenicii și toți sfinții. Într-o zi s'au născut toți puternicii împărași și toți oamenii mari și o zi a adus și mărirea lui Napoleon.

O zi a fost și aceea care arată preamărirea celor trei mari chiriași ai Bisericii.

Și dacă totuși gădesc să arat însemnătatea acestor zile, a cărei însemnătate își are sensul ei pentru Mine, alegându-mi ca patron pe unul din sf. Părinți, pomeniți în Inceastă zi, o fac împreună cu fugăduința de a fi slubaș a lui Dumnezeu și să împlinesc voia Lui până la ultima zi a vieții mele. Și, dacă azi sufăr de o indispoziție, sper să mă fac iarăș bine, ca să putem sluji împreună lui Dumnezeu și Bisericii Sale.

În să-ți mulțumesc Prea Cucernicelei Tale, care ești președintele Asociației preoților din Ardeal, pentru urările ce-mi faci și promt să fiu și de aci înainte springătorul acestei preoții.

Vă spun că în inima mea nu a fost viclesug și dragostea mea va rămâne oceaș față de toți acea, cari împreună cu Mine slujesc aceluiș ideal, pe care ni-l-a ardat Mântuitorul Christos.

Cupă acestea oaspeții au fost invitați la gustare, iar reprezentanții autorităților au fost reținuți la masă. Din cuprinsul episcopiei și din mai multe părți ale țării P. S. Sa a primit felicitări pt. ziua onomastică.

Suflete țapene.

În tezaurul bogat fără margini al sfintei scripturi sunt atâtea furturi, cari impresionează adânc sufletele noastre.

Un singur șir este în stare să scoată sufletul nostru din înfrigurarea cea mare, așa cum a scos Moisi apa din stânca cea mai sacă.

Alt șir ne face să privim în cel mai ascuns lăuntru al nostru, tocmai atunci, când ni se pare că înălțăm de vedeniile lumii, am fi mai puțin dispuși pentru o introspecțiune.

Dar scena care ne înspăimântă și ne cutremura mai mult este cea cu fratele țapăn de-abin-lea la suflet, care nu vrea să asculte nici de fratele lui, nici de una sau două mărturii, nici de biserică. Figura cea mai sinistră din întreaga scriptură este a acelei furti, pe

care Dl nostru Isus Hristos o întitulează păgân și vameș. Pe păgân și vameș, așa cum li este făcut portretul pe vecie în cartea sfântă, nu-l poate mișca nimic pe lume, nici o bucurie, nici o durere, nici o rugămintă, nici o muștrare; el are ceva din nepăsarea și imobilitatea unei figuri de paradă de pe acoperișul cutărui palat.

În numărul de Crăciun al unei reviste ce-tisem despre starea sufletească neagră a unui condamnat la moarte în ziua nașterii Domnului. Nenorocitul, care nu știe când i-se taie capul, a început să plângă la auzul cuvintelor, că azi e Crăciunul.

Fel de fel de amintiri plăcute, pe cari le va fi avut și el în viața lui, au început să-l lumineze și să-l încălzească sufletul, barem pe vre-o câteva clipe.

Dar aceea ce este mai de mirare, tot aici scrie, că preotul care era cu rândul la închisoare a îmbrățșat pe un astfel de nenorocit, în pragul execuției.

Explicarea lucrurilor am găsit-o în cutare sat la un praznic mare.

Era o atmosferă splendidă de iarnă. Afară peste tot stăpânea o albeață candidă de nea, par'că venită tocmai din ceruri.

Pomii chitși cu flori în mi de forme străluciau ca niște veritabili brazi de Crăciun în lumina lunii întârziată până dimineața.

Ciopotele sunau ca niște glasuri cerești, iar în biserică frumoase melodii, amestecate cu fum de smirnă și tămâie, ridicau peste țărâna pământului, în o lume mai frumoasă și mai curată, sufletele bune Evarghela de Crăciun par'că este un gas bătrân, dar puternic, care pătrunde în toate colțurile și în toate sufletele.

Și eu abătut și trist la suflet am înțeles foarte bine de ce în Franța cutare preot nu s'a sfîșit să îmbrățșeze pe cutare bandit temut și adânc decăzut până la treapta animalelor sălbatice. Poate acest bandit, cu toate că a fost bandit a avut și el barem o sfărâmatură de suflet, pe care poate alții cari nu sunt bandiți nu o au.

Eu și în ziua de Crăciun văd sufletele înfumurate, sufletele seci și țapene, cari înfășurate în cele mai scumpe haine pășesc pragul bisericii fără să-l miște ceva din podoabele sufletești împreunate cu praznicul. Poate să fie săbătoare de la capătul acesta al lumii până la capătul celalalt al ei, țapenii la suflet nu simt nimic, chiar ca și păgânul și vameșul din evangheliie.

Acum deabea înțeleg perfect de bine oamenii cari se strâmbă de bucurie când pot

vedea o lume întreagă în nenorocire și cari cu acelaș sânge rece asistă și la nuntă și la spânzurătoare.

Țapenii la suflet, dacă formează adevărată nenorocire a lumii, noauă ne pot fi de folos.

Nimic nu te poate mângăia mai mult în lume decât vederea, sau auzirea unui țapan la suflet, fiindcă numai atunci poate pricepe că orice nenorocire grea, orice durere amară, i-le trimite Dzeu, totuși este o pedeapsă mai mică și mai trecătoare decât să fi teapăn la suflet.

Se spune că mașina nenorocește oamenii moderni, dar adevărul este că înțepenirea sufletească produce cele mai groaznice nenorociri, fiindcă ce poate fi mai grozav decât să trăiești între oameni țapeni la suflet, cari nu pot plânge cu cei ce plâng și nu se pot bucura cu cei ce să bucură, fiindcă ei sunt păgâni și vameși. Viața modernă, ca un rău mare, ne scoate tot mereu la suprafață oameni țapeni la suflet, cari ca niște balene grozave fac pradă între peștișorii mici dar valoroși.

Și pe țapeni la suflet li găsim între toate straturile sociale și culturale. Și vai ce jale! Sfânta scriptură are cuvânt de certare pentru tot felul de păcătoși, dar pentru cei țapeni la suflet nu are decât desgust, în semn că ei reprezintă calitatea din urmă a ființei omenești, că țapenii la suflet nu mai au posibilitatea să se ridice și că din ei a murit orice schinteie de bunătate, frumseță și adevăr.

Fugiți deci de țepeneala sufletească.

Dr. Ștefan Cioroiu
ppop.

„Zilele sânt rele.“

— Câteva cuvinte în legătură cu criza actuală. —

Intr'un loc în Sf. Scriptură, se dă următorul îndemn duhovnicesc: „... luați seama cu strășnicie, cum umbleți, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, răscumpărând vremea, căci zilele sânt rele.“

Sunt cuvintele Sf. Ap Pavel către Efeseni, cari pe acea vreme, desigur vor fi trăit zile de mari zburcium. Era pe vremea, când El, „sol“ al Evangheliei, era „legat în lanțuri;“ iar ei, Efesenii, o mână de oameni dornici de mântuire, erau asaltați din toate părțile „cu cuvinte deșarte“.

Parcă nu s'a schimbat nimic de atunci. Indemnurile acestea sunt de actualitate. Cine ar îndrăzni să spună, că zilele, cari fachee a doua mie de ani dela Nașterea Mântuitorului, nu sunt rele? Într'o țară vecină cu a noastră, în Rusia, sunt și azi soli ai Evangheliei legați în lanțuri. Țara noastră chiar e îm-

pânzită fie de clasicii profeți „mîncinoși, cari oferă sufletului apa terapeutică a lacului Vitezda, fie de sofîștii, cari în b'ie trupului mai multă dreptate la odihnă și plăcere, și o mai echitabilă împărțire la simpasionul zilei.

Acestor neajunsuri de fecundă subminare sufletească, se mai adaugă crahul economic-financiar, care a dat anză în ultimul timp la atâtea congrese și consfătuiri. Ruinarea aceasta însă în gospodărie, criza de natură materială, o simțim cu toții, de ea ne sesizăm mai mult, și în afară de ea puțin văd o altă criză. Au fost mai puține congresele cari s'au întrebat că ce vor face cu sufletul. E aceeași veche și veșnică grijă a omului, mai mult față de trup decât de suflet, pe care Isus a reprobato de atâtea ori și în atâtea forme.

Natural, nu vom putea susține că nu există o depresiune economică financiară. Declinul stării economice, însă, începe de acolo de unde am neglijat cele sufletești. Din seara în care am uitat a ne face cruce și a zice rugăciunea de mulțumită. Din ziua în care am închis registrul spiritual în care purtam contabilitatea faptelor noastre. Așa că necazurile, lipsurile noastre cotidiene de ordin material, nu sunt decât roadele sufletului anemiato de hrană, răsbunarea sufletului desconsiderat. E un proces psihologic acesta, tratat de cea mai elementară psihologie socială și individuală. Noi însă, „ne-am deprins să căutăm pricina relelor, care bântue viața noastră, în o mulțime de lipsuri materiale, în cele din afară ale vieții și am trecut cu nepăsare tocmai pe lângă ceea ce e mai bolnav și suferă mai dureros în noi: sufletul nostru“ (Pr. Gr. Cristescu : Capernaume! Capernaume! pag. 17).

Da, în aceasta constă răutatea zilei. Depresiunea morală ne covârșește și ne sufocă cu mult mai mult decât cea economică.

Aceasta e marea criză a vremii noastre: criza morală. Criza de altruism, de sinceritate, de modestie, de echilibru sufletec, de frica de Dumnezeu. Este ceva bolnav și cangrenat, un minus de vitalitate creștină în sufletul omului de azi. Ce legătură poate avea cu criza economică financiară faptul, că o servitoare se sinucide, părându-i-se că are gura prea mare și că nu e luată îndeajuns în considerare? (Cuvântul din 13 Iunie 1930). Ori cum justifică mizeria și descumpănirea materială faptul că la Timișoara se sinucide o altă femeie, care lasă următoarea scrisoare: „Am fost și bogată și săracă, dar m'am plictisit“ (Curentul din 4 Aug 1930).

Iată spiritul vremii, caracterizat în aceste două cuvinte ale acestel exaltate: „m'am plictisit“.

Da, da. Nu trupul e însetat. Nu pâinea lipsește. „Căci a da pâine din belșug e totul pentru animal, dar e prea puțin pentru om. Omul e însetat de vecinicie. Sufletul lui nu se satură cu toate bunătățile din lume. Proletariatul moral nu se poate desfința cu sa-

larit mari și cu îndemnizații de hrană și de chirie." (Pr. Gr. Cristescu-op. cit. p. 15).

Iată cuvinte cari verifică o experiență și indică o îngrijire salutară. În acest sens vorbesc și laicii față de situația zilei. D. P. Șelcaru scrie, că în discursul d. prof. Iorga, ținut în șed. Camerei din 5 Decem. 1930, s'a putut constata clar că: Refacerea elementului viu, reîntremarea sufletului omenesc, este obligația ceasului de față.

Iar dumnezeiescul Apostol Pavel ne-ar prescrie „împotriva zilei rele” ceea ce a prescris și Efesenilor acum două mii de ani în epistola adresată lor la cap. 6, vers 13—17: Să ne încingem cu adevărul, să ne îmbrăcăm cu platoșa dreptății, să luăm pavăza credinței, coiful mântuirii și sabia duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu.

Acestea sunt armele Cerului.

Pr. G. Perva

Pag'na studenților dela Academia teologică.

Dușmanii Bisericii lui Hristos și-ai neamului românesc.

Sunt unii oameni — milionari de timp — cari tot des cutreeră satele noastre și spun lucruri pe cari nu le-a mai auzit nimeni, de când s'a pomenit lumea. Astfel: că ei nu mai sunt ca ceilalți creștini, ei nu păcătuiesc, că s'au pocăit, nu mai țin legea noastră cea strămoșească de până aci, nu mai recunosc preoția lăsată de însuși Mântuitorul nostru Isus Hristos, nu voiesc să audă de biserică, care e casa Domnului, nu țin posturile, sărbătorile, nu le trebuiesc slujbele noastre etc. Prin toate părțile varsă veninul învățăturilor lor greșite. Astfel învață că lumea să se lapede de biserică; de preot; de botezul primit în copilărie, să se boteze a doua oară. Apoi — zic ei — e destul omul să creadă ca să fie mântuit. Dar Mântuitorul nostru Isus Hristos zice: „Nu tot celce îmi zice Mie; Doamnel Doamnel va intra întru împărăția cerurilor, ci acela ce face voia Tatălui Meu, Carele este în ceruri” Mat. 7²¹. Tuturor acestor neînțelegeri ai Sf. Scripturi li-se potrivesc cuvintele: „Datu-le-au lor Dumnezeu duh de împietrire, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu audă, până în ziua de astăzi” Rom. 11⁸.

Toți ceice se lapedă și se înstrăinează de Biserica lui Hristos sunt păgâni și vameși, după cuvintele sf. evangheliu dela Matei 18¹⁷. „De nu va asculta nici de sobor, să-ți fie ție ca un păgân și vameș.”

Că pocății sunt și dușmanii neamului românesc e la mîntea oricui. Poate cineva să voiască binele Românilor, când îi învață să se lapede de legea strămoșilor lor? Cine crede oare că acei străini, cari stau în fruntea sectelor, le doresc binele Românilor? Înstrăinarea de legea strămoșească aduce cu sine slăbirea neamului. Înainte cu câteva sute de

ani domitorii calvinii din Ardeal au căutat cu orice preț a-i converti pe români la calvinism, ca mai târziu să-i poată face unguri, ceea ce din norocire nu le-a reușit. Astăzi, după ce bunul Dumnezeu ne-a scos din robia străinilor, se îngrijește diavolul pe altă cale să ajungem iarăși sub robia lor. Întrebăm noi, pentru ce umblă prin satele noastre predicatorii plătiți de străini din diferite părți, pentru a-l duce pe oameni la mântuire? Pentru ce dau atâtea cărți de pomână și cu ce scop? Pe ai cui bani se tipăresc acele cărți? Cu ce scop sunt veniți banii din America? Astfel fiind situația ne vine întrebarea, ce-i de făcut?? Să fim tari în credința strămoșească ortodoxă, care este credința adevărată, credința lui Hristos.

Orice ispite și necazuri ar veni, să nu ne pierdem credința, să le răbdăm toate, căci: „Celce va răbda până'n sfârșit, mântuise-va” — Matei 10¹². — Mântuirea o găsim în sf. noastră Maică Biserică și în Isus Hristos, care e Mântuitorul lumii. Sfânta Biserică a fost maica ocrotitoare, ajutoare în necazuri, mângâitoare în suferințele moși-strămoșilor noștri.

Ce-am fi făcut noi Români, dacă nu am fi avut Biserica noastră? Ne-ar fi înghițit poporul străinilor.

Pentru aceea să iubim Biserica din tot cugetul nostru, din toată inima noastră și virtutea noastră. „Ceriu mult luminos Biserica s'a arătat, pe toți credincioșii luminându-i, într'ansa stând strigăm: această casă întărește-o, Doamnel!”

Arad, la 14 Noemvrie 1930.

Ioan Faur
stud.-teolog.

Revenire la ortodoxie.

Biserica ort. rom. din Caporal-Alexa, (fost Che-rechlu), protopopiatul Șiria, a avut bucuria de a vedea revenind la sânul ei de Mumă, pe fiii ei — cari timp destul de lung au fost despărțiți de Dânsa, — anume: Ilie Comloșan, fost șef al sectei pentecostaliste și soția; Gligor Lipovan și fiii: Gligor de 20 ani și Ioan de 18 ani; Văd. Florița Dehelean; Dș. Sida Lipovan 18 ani; Lena Brad de 17 ani.

Pentecostaliștii au ajuns, prin cearta dintre ei, să se desbîne, rămânând, din 60 suflete, vr'o 33 la adunarea ce o țin dintr'un loc într'altul (Ilie Comloșan l-a scos din adunarea ce fusese în curtea casei sale), iar 8 au revenit la ortodoxie, restul de 20 suflete ar veni la Biserică — ceea ce au și declarat unora — dar li reține mentalitatea sectară, care li îngrozește de prima prezentare în sfta Biserică.

Din faptul învrăjbirii dintre Pentecostaliști, reținem două adevăruri: Declarația șefului pentecostalist Ilie Comloșan, într'o discuție avută cu conducătorii din jur ai sectei: „Nu suntem dela Dumnezeu, pentru că Fiul său, Isus Hristos, a adus în lume iubirea și pacea,

Iar între noi sunt vrajbe și clevetiri, la 2—3 ani de existență. (Ilie eră atunci pentecostalist încă) Al doilea adevăr, care întărește și mai mult pe primul, este faptul că, tinerii sectari nu urmează bătrânii, ci la timpul liberării de sub tuelă, revin la sf. Biserică.

Meritul reînnoțirii lui Ilie Comloșan și consoții, îi revine Sfetei bisericii și sublimel sale învățături, pe cari Ilie nu le-a mai putut afla nici la bapțiști, nici la pentecostaliști. Pentru aceasta, cea mai mare bucurie este a Maicii, care acum se desfășoară cu cântările ce, fiul ei revenit, le cântă din strană cu pricepere și simțire, premărind pe Dumnezeu, pe Care Ea, Biserică ortodoxă, bine-L vestește oamenilor.

Zodia plugului a trecut.

Greu cu plugăria și va fi și mai greu cu plugăria românească. Plugăria noastră se ruinează încetul cu încetul și sigur. De ce? Pentru că zodia plugului a trecut și vine zodia tractorului, care răstoarnă brazdele adânci de tot, cu ajutorul motorului. Plugul nostru s'a învechit, a rămas la coada plugăriei, cu brazdele lui trase pe deasupra pământului, par'că ar fi niște zgârieturi de mătă cu care te joci. Cu plugul nostru vom rămânea tot mai în urmă, căci mug-tul și slabele opinteli ale boilor nu pot ține cu găfăitul îndărătoic al motorului, care par'că supărat și busumflat scormonește pământul.

Sătenii noștri ar trebui să se pună pe gânduri. Ar trebui să-și încrețească frunțile lor pline de sudoare și să caute pe toate căile ca să înlocuiască plugul cu tractorul prin întovărășirea mai multor săteni.

Aviz oficios.

Avizăm On. Oficiul parohiale cu îndrumarea de a comunica tuturor preoților deficienți, văduve și orfani, cari și-au trimis aici chitanțele pentru ajutorul dela Stat pe anul 1930, că acel ajutor nu ni-s'a ordonat încă nici până azi, deci să fie cu răbdare până ce vom primi ordonanțarea și atunci se va publica în acest organ data plății.

Consiliul eparhial ort. rom. din Arad
serviciul contabilității și al casieriei.

INFORMAȚIUNI.

P. P. S. S. noștri Chiriarhi din Mitropolia Ardealului la Dl Prim-Ministru și la dl. Ministru al Instrucțiunii.

Situația creată bisericii noastre ortodoxe ardelene prin noul buget, a îndemnat pe P. P. S. S. noștri Chiriarhi din mitropolia Ardealului să reprezinte interesele eparhiilor ardelene la onor. Guvern al Țării. Dl. Prim-ministru și dl. Ministru al Instrucțiunii au primit Joi în 15 Ianuarie a. c. pe I. P. Sf. Mitropolit Nicolae și P. Sfințitul episcopi: Roman, Nicolae și Grigorie. Înalt prea Sfinția Sa a arătat însemnătatea tradițională a organizației no-

stre bisericești, iar P. Sfințitul episcopi Roman și Nicolae asemenea au pledat pe rând pentru menținerea integrală a aparatului administrativ dela eparhii. La sfârșit a luat cuvântul P. Sfințitul nostru episcop Grigorie, care a arătat rolul cultural și misionar al consilierilor eparhiali în situația de azi. Dl Prim-Ministru a ascultat cu vădită atențiune expunerea P. Sf. Sale, care arăta că în Ardeal consilierii au mare rol cultural, de sfințici episcopoești, îndrumători ai tineretului, caselor culturale, ai învățământului religios etc. Intervenția va fi urmată de toată bunăvoința On. Guvern.

Protopopul Butenilor. P. S Sa Episcopul Grigorie a hirotesit Mercuri în 28 Ianuarie a. c. întru protopop pe părintele misionar eparhial Ștefan Lungu. În zilele grele ce străbatem, rangul de protopop nu mai înseamnă mărime și comoditate, ci muncă grea, încopciată cu îndatoriri mari. Protopopul de azi este forțat să se acomodeze împrejurărilor de decadentă morală, în cari trăim și să facă mai multă pastorație decât administrație. El trebuie să fie fratele mai mare al preotului și părintele tractului și să alerge în Dumineci și sărbători în comunele protopopiatului, să cimenteze sufletele creștinilor către credința străbună și să le apere de dușman.

Protopopiatul Butenilor este, în eparh a noastră, cel mai contaminat de sectele religioase. Tocmai pentru acest motiv P. S Sa părintele Episcop Grigorie și Vener. Consiliu eparhial a încredințat conducerea acestui tract unul protopop cu multă râvnă și bine pregătit. Părintele Lungu după terminarea studiilor teologice a făcut, din inițiativă particulară, studii frumoase. Frumoasa sa bibliotecă este o dovadă că este pregătit pentru greua misiune ce i s'a încredințat. „Biserica și Școala” are satisfacția să constate că, asemenea altor fețe bisericești, și părintele protopop Lungu și-a croit calea către frumoasa misiune ce i s'a încredințat, prin coloanele acestui organ, pe care le-a împodobit cu scrisul său. Dorim să se realizeze toate așteptările legate de activitatea părintelui Lungu.

Aniversarea unirii principatelor. A fost și în anul acesta ziua de 24 Ianuarie, aici la granițele României, prilej de înălțarea sufletească pentru noi Români. La toate școlile din Arad s'au ținut serbări comemorative. La liceul M. Nicoară prof. Găvănescu a ținut o vorbire frumoasă, în care a arătat însemnătatea actului dela 24 Ianuarie.

La catedrală s'a oficiat Te Deum, după care părintele Turic a ținut o vorbire plină de miez.

Iar după masă s'a ținut la Palatul cultural o serbare frumoasă, în care s'a comemorat însemnătatea zilei.

Unirea partidelor politice? Se vorbește mereu de unirea, adică înțelegerea partidelor politice, pentru a face un program de lucru gospodăresc în cârmuirea țării. Ar urma ca de acest program să se țină toate partidele. Nu ar fi rău, dar cunoscând câtă patimă și ură se pune în treaba partidelor, nu ne vine a crede că vor putea ajunge la o așa frumoasă și folositoare înțelegere.

Croitorul de reverenți ANTONIU CARDOS, ș'a mutat atelierul tot pe strada Eminescu No. 41, peste drum dela biserică reformată.

Preoți decedați. Înregistrăm cu durere trecerea din viața aceasta a preotului Ioan Plavoșin, fost preot în Timișoara-Mehala. Părintele Plavoșin a fost un preot care a adus servicii frumoase Bisericii noastre, fapt pentru care fericitul Episcop Ioan I. Papp l-a decorat cu brâu roșu.

Tot la începutul anului curent a răposat preotul pensionat Constantin Feier, care a păstorit cu râvnă pe credincioșii noștri din comuna Târnavă, protopopiatul Hălmeagului. Dumnezeu să așeze sufletele lor în corturile dreptilor.

Sfințire de clopote. Duminică în 25 Ianuarie a. c. s'a făcut în Aradul nou sfințirea clopotelor dela biserica noastră. Sfințirea a fost oficiată de protop. Dr. Nicolae Popovici în prezența unuia public select. Clopotul mare a fost donat de avocatul Dr. Aurel Crișan, iar cel mic de notarul public Dr. E. Chiriță.

Parohia Aradul nou, compusă mare parte din coloniști săraci, se bucură că are biserică ridicată prin străduința părintelui prof. Dr. N. Popovici, parohul acestui parohii.

Parastas. Luni în 2 Februarie l. c. la praznicul Întimplinarea Domnului, s'a oficiat în biserica Internatului eparhial de fete din Arad, parastasul obișnuit pentru marile mecenate ale neamului nostru, care a fost Vasile Stroescu. Parastasul a fost slujit de părintele profesor de religie Nicolae Tândrău. A participat, în frunte cu directoara Internatului doamna Tulia Bogdan, întreg personalul de educație și administrativ. Apoi toate fetele internatului, precum și public din afară. Răspunsurile funebre le-a cântat în mod duios corul elevelor dela Internat. La fine părintele Tândrău, într-o cuvântare plină de miez, a arătat că cine a fost Vasile Stroescu pentru neamul românesc.

Rugăm Cucernicii preoți, al căror credincioși au luat parte la pelegriajul din 1928/1929 și 1930 la sf. Mănăstire H. Bodrog, dacă au vr' un credincios, care a pierdut o batistă cu bani, să comunice cu subsemnatul suma, adresând la Socodor. Protopop Marșien

Parohii vacante.

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de clasa III. din Luonești-Termure din protopiatul Hălmeagului, devenită vacantă prin trecerea în deficiență a parohului Sinesie Șerban, în baza încuviințării venerabilului Consiliu eparh. ort. rom. din Arad, Nr. 6540/930, prin acestea se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Venitele stolare legale dela botezuri, cununii, înmormântări.

2. Birul parohial 15 litre cucuruz sfărmit dela fiecare număr de casă, atât din matră cât și din filie, total dela 140 nr.

3. Casă parohială nu este, alesul are să se îngrijească pe speșele sale de locuință.

4. Intregirea dotației dela Stat, pentru care parohia nu lea răspundere. Doritorii de a ocupa acest post, sunt poștiți să-și înainteze cererile lor de concurs, ajustate în regulă și adresate Consiliului par. din Luonești-Termure, în termenul de sus, pe calea oficiului protopopesic din Hălmeagiu. Cei din altă eparhie vor avea să adnezeze și învoirea P. S. Episcop eparh. din Arad, pe lângă literile de dimisionare.

Alesul va solvi toate dările publice după venitele sale preoțești și e obligat să catehizeze la școala primară din matră ori filie, fără altă remunerație.

Dat din ședința Consiliului par. din Luonești-Termure, ținută la 11 Ianuarie 1931.

Ioan Mizeș adm. par.

Gheorghe Sbârcea

președ.

notarul cons. par.

In înțelegere cu: Cornel Lazar protopop.

2-3

SFÂNȚA EPISCOPIE A ARADULUI

Nr. 7094/1930.

Publicațiune.

Materialul lemnos din perchetul de 4.3 Hectare în pădurea Statului din hotarele comunelor Șolmoș-Milova, cedată în folosința Episcopiei ort. rom. a Aradului, se va da în exploatare pe calea concursului cu oferte în scris, cari se vor înainta la Consiliul eparhial ort. rom. din Arad până în 10 Februarie 1931, unde se pot lua informațiuni mai detaliate.

Exploatarea de fapt se face pe teren de 8 Ha 62 arii, tându-se tot al doilea arbor deja marcat prin organele silvice. Aceasta pentru asigurarea însămintării naturale a terenului.

Exploatarea arborilor marcați se va acorda aceluia anteprenor, carele în schimb pentru întreg materialul lemnos exploatat pe cheitulala sa, va oferi Consiliului eparhial mai multe vagoane de lemne de foc, crepături, esență cer și carpen, tăiate de 2 ani, și va achita și impozitul agricol pentru pădure.

Lemnele de foc oferite în schimb pentru materialul lemnos exploatat, se vor preda în vagonate pe cheitulala exploratorului în stațiunea c. f. r. unde exploratorul are lemne și le va speda la adresa Episcopiei ort. rom. în Arad. Transportul lemnului pe c. f. r. îl suportă Consiliul eparhial, însă numai pe distanța Milova-Arad. Transportul pentru distanță mai îndepărtată îl privește pe exploator.

Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută la 31 Ianuarie 1931.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Redactor responsabil: SIMION STANA